

Værelse, et Kontor, aabent; det er altsaa ikke nødvendigt, at de holde Butikken aaben. Bille de absolut holde Butikken aaben, saa maa det være for, som det ærede Medlem sagde, at give Thyendet Lejlighed til at gøre Indtægter, men af den Grund tror jeg ikke, vi skulle berøve Folk deres Søndagsfrihed, thi Thyendet faar nok Lejlighed til at gøre det Indtægter, det behøver, paa Basis af, hvad Loven indeholder.

Stilling: Det ærede Medlem vil gerne have konstateret, om der er Trang til Loven, om det virkelig forholder sig, som det er fremsat her. Jeg indser ikke, hvorledes det ærede Medlem kan faa det konstateret paa anden Maade, end det er sket. Naar det er fremdraget af de næringsdrivende hele Landet over, saa er det dog et Vidnesbyrd om, at der er Trang til Stede, og konstateres kan det kun paa den Maade, at man ser efter i de handlendes Bøger, hvorledes det staar til. Et er givet, at Thyendet i Provinserne i Reglen faar sin Løn betalt ved Skiftetidene, og hvad de maa købe hele Aaret, maa de være glade ved at kunne faa paa Kredit hos de handlende; der er ikke en af Hundrede iblandt dem, som ikke i Aarets Løb kommer til at skylde sin Strædder og Skomager noget og betaler det ved Skiftetidene. Det maa antages at være i Thyendets Interesse, at der er en saadan Kredit, et saadant Tillidsforhold mellem det og de handlende. Naar det ærede Medlem mener, at disse Indbetalinger kunne finde Sted uden Hensyn til Helligdagsloven, idet de handlende kunne have et Værelse staaende aabent i dette Djiemed, saa vil jeg dertil sige, at de fleste handlende og vel ogsaa Haandværkerne have deres Hovedindgang til deres Lejlighed gennem Butikken, men naar de nu ikke maa holde Butikken aaben til Salg, hvorledes skal det saa være muligt at kontrollere, om der inde i Lejligheden sker Salg eller blot Indbetalinger. Det er forøvrigt et Spørgsmaal, om de have Lov til at aabne deres Butik. Med Hensyn til Udtalelserne om Bagernes Helligdagsarbejde skal jeg kun sige, at hvis Befolkningens Synspunkt paa det Omraade kunde forandre sig, vilde naturligtvis alle Bagere være glade over at faa den Frihed; men dertil hører vist mere, end at vi tale berom. Befolkningen vil næppe være fornøjet med at faa gammelt Brød og Rager paa den Dag, da Forbruget er størst.

Justitsministeren (Nellemann): Jeg skal blot tillade mig at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af, hvad det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (P. Knudsen) ytrede. Først vil jeg gøre den Bemærkning, at Konkurrencen ikke vil tvinge til at holde Butikkerne aabne undtagen paa de Steder, hvor Forholdene ere dertil, og derfor mener jeg, at her i Kjøbenhavn, hvor Forholdene ikke ere saaledes, vil Konkurrencen i Virkeligheden ikke nøde de handlende til at holde aabent de Dage. Det vil ikke falde dem ind, undtagen netop enkelte i Byernes Udkanter, hvor Handelen med Thyende fra Landet spiller en Rolle, men jeg tror ikke, at Virkningen vil blive, at der i Almindelighed holdes aabent om Søndagen, fordi der ingen Grund er, som kunde foranledige de handlende til at gøre det her, idet de ikke have den omtalte Handel med Thyende, som faar sin Løn udbetalt to Gange om Aaret. Den anden Bemærkning, jeg vil gøre over for det ærede Medlem er, at Gennemførelsen af hans Anvisning paa, hvorledes man kan forholde sig med at tage Penge ind, hvilket Lovgivningen ikke forbyder, vil medføre, at Folkene ikke faa deres Frihed; thi det ærede Medlem siger til den forretningsdrivende: Du skal blot ikke gøre det i Butikken, men Du har Lov til at holde dine Folk i et privat Værelse for at tage mod Penge, men saa faa de jo ingen Helligdagsfrihed; om de staa i Butikken eller i Mandens private Lejlighed for at modtage Indbetalinger, bliver virkelig det samme med Hensyn til Frihed.

Knudsen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Knudsen: Jeg vil dertil kun bemærke, at hvis man holder et Kontor aabent for Indbetalingernes Skyld, bliver det kun paa Steder, hvor der foreligger Anledning dertil, og derved bevirker man ikke, at andre ikke faa Frihed; men Lovforslaget vil bevirke, at ikke blot de, der have Penge til Gode, men ogsaa andre, med hvem det ikke er Tilfældet, berøres deraf. Det er en af mine Grunde til at være imod Lovforslaget.